

Remissvar

Handläggare
Helene Svensson
Tfn 026-17 90 91
helene.svensson@gavle.se

Socialdepartementet

Remissvar – Promemoria om behov av hjälp med andning och sondmatning, dnr S2019/00767/FST

Sammanfattning

Kommunstyrelsen i Gävle kommun har gett Valfärd Gävle i uppdrag att för direktbesvarande till Socialdepartementet yttra sig över Remiss - Promemoria om behov av hjälp med andning och sondmatning, dnr S2019/00767/FST. Utredningen föreslår en lagändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). I förslaget föreslås att hjälp med andning och sondmatning ska utgöra grundläggande behov som kan ge rätt till personlig assistans enligt ovan nämnda lag, lagändringen ska träda i kraft den 1 juli 2019.

Valfärd Gävle ställer sig positiv till utredningens förslag till lagändring. Valfärd Gävle anser att den föreslagna lydelsen av paragraf 9 a i LSS är bra då den tydligt anger de grundläggande behoven. Det är en fördel att andningshjälp och sondmatning förs in i uppräknningen av de grundläggande behoven och att lagen därmed blir tydlig. Detta leder till en större rättssäkerhet för den enskilde samt kan antas ge en mer likvärdig bedömning oberoende var i landet bedömningen sker.

Bakgrund

Utredningen föreslår en lagändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

I lagen regleras bestämmelserna om personlig assistans. Med personlig assistans avses enligt lagen, ett stöd som är personligt utformat och som ges av ett

antal personer till den person som med varaktiga funktionshinder och stora behov av hjälp med de grundläggande behoven.

De grundläggande behoven är, hjälp med personlig hygien, måltider, klä av och på sig, att kommunicera med andra samt annan hjälp som förutsätter att ingående kunskaper om den funktionshindrade finns.

Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) har i avgörande HFD 2015 ref. 46 klargjort hur uttrycket annan hjälp som förutsätter ingående kunskap om den funktionshindrade ska tolkas. Om ett hjälpbehov har anknytning till de grundläggande behoven men inte är av sådan integritetsnära karaktär som krävs för att grundläggande behov ska vara assistansgrundande kan det i stället beaktas som ett annat personligt behov.

Ytterligare en dom från HFD är vägledande, HFD 2018 ref 21. Här konstaterar HFD att sondmatning ska betraktas som intag av måltid, det innebär att sondmatning ska utgöra ett grundläggande behov och således ger rätt till insatsen personlig assistans.

I ett tillkännagivande beslutade riksdagen den 20 december 2018 att regeringen snarast återkommer med ett förslag till lagändring som säkerställer att behovet av hjälp med andning och sondmatning ska anses vara ett grundläggande behov. På så sätt kan rätt till personlig assistans ges enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Lagförslaget innebär att första stycket i 9 a § ändras så att även hjälp med andning och sondmatning ska ses som grundläggande behov och därmed kan ge rätt till personlig assistans. Hjälp med det grundläggande behovet andning kan bl.a. avse andningsgymnastik. Vad det gäller sondmatning avses själva näringstillförseln, dvs. påkoppling och urkoppling av sondslang.

Yttrande

I förslaget föreslås att hjälp med andning och sondmatning ska utgöra grundläggande behov som kan ge rätt till personlig assistans enligt ovan nämnda lag. Välfärd Gävle är av den uppfattningen att det är bra att författningskommentarerna tydliggör momenten i de grundläggande behoven.

Välfärd Gävle anser att den föreslagna lydelsen av 9 a § i LSS tydligt anger de grundläggande behoven och lagen blir således enklare att tolka. Att andningshjälp och sondmatning nu kommer att ses som grundläggande behov framgår tydligt. Detta leder till större rättssäkerhet för den enskilde samt kan antas ge en mer likvärdig bedömning oberoende var i landet bedömningen sker. Den föreslagna ändringen i lagen minskar risken för misstolkning och ökar därmed likabehandlingen för den enskilde. Detta torde ge en ökad trygghet för den enskilde.

Välfärd Gävle anser att lagändringen förväntas leda till fler beslut om assistansersättning via Försäkringskassan. Det i sig torde leda till mer likvärdiga bedömningar nationellt. Vidare medför det även att den enskilde kan flytta inom landet utan risk att förlora sin assistansersättning, vilket annars kan vara fallet om det är ett kommunalt beslut om personlig assistans. Välfärd Gävle anser även att det innebär ökad trygghet för den enskilde och en möjlighet att få leva som andra vilket är i enlighet med lagens intention för att uppnå goda levnadsvillkor.

Sammanfattningsvis anser Välfärd Gävle att detta lagförslag främjar jämlikhet i de enskildas levnadsvillkor och möjliggör delaktighet i samhällslivet. Målet skall vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra och uppnå goda levnadsvillkor, vilket detta förslag står helt i linje med lagens intentioner.

Katarina Stistrup
Kontorschef
Utveckling och stöd
Välfärd Gävle

— — —

Gävle kommun har gett Välfärd Gävle i uppdrag att svara på denna remiss. Remissvaret är direktbesvarande och passerar således inte Omvårdnadsnämnden. Utredare Helene Svensson har varit handläggare i ärendet. I den slutliga handläggningen har också LSS/SoL handläggare Veronica Sebelius, biståndschef Britt Inger Ärfström och kontorschef Katarina Stistrup deltagit.